

NOTAT april 2014

tittel:

Kylling – dyrevelferdskrav i økologisk regelverk

Tabellen gir oversikt over økologiske tilleggsregler, med utgangspunkt i vanlig norsk produksjon. Bioforsk Økologisk har bidratt med kommentarer og faglige innspill. For utfyllende informasjon om dyrevelferdsproblemer i vanlig kyllingproduksjon, se www.dyrevern.no/landbruk

Ifølge Vitenskapskomiteen for mattrygghet (VKM), er det betydelig dyrevelferdsforskjell mellom vanlig og økologisk regelverk for kylling, spesielt når det benyttes saktevoksende rase. Økt plass, bruk av grovfôr og naturlig lys er fordelaktig for dyrevelferden. Tilgang til utearealer er positivt, men øker risikoen for rovdyrangrep, parasittangrep og utbrudd av smittsomme sykdommer. Disse utfordringene kan imidlertid i stor grad løses ved godt stell og riktig forvaltning av utearealene. (VKM, 2014)

	Vanlig regelverk i Norge	Økologiske Debio-tilleggsregler	Ytterligere tilleggsregler for KRAV
Innendørs areal per kylling	Det er tillatt med opptil 36 kg/m ² (Når de slaktes ved en måneds alder, tilsvarer det ca 20 stk per m ² .)	21 kg/m ²	20 kg/m ²
Flokkstørrelse	Ingen maksgrænse. (typisk 13.000 – 20.000 stk)	Maksimalt 4800 stk Mindre flokkstørrelse kan gi mulighet til bedre oversikt og håndtering av dyrene. Ifølge VKM (2014), er det imidlertid ikke vitenskapelig påvist at den mindre flokkstørrelsen fører til bedre dyrehelse eller dyrevelferd.	(samme regler som Debio)

Rase	Den intensive rasen Ross 308 er tillatt å anvende, og er den mest vanlige rasen. (Den har gjennomsnitt veksthastighet på 50-60 g/dag.)	<p>Hvis kyllingen slaktes før 80 dagers alder, er kun godkjente langsomtvoksende slaktekyllingraser tillatt. Det defineres i praksis som raser med en gjennomsnitt veksthastighet på maksimalt 35 g/dag. Ross Rowan er i dag den eneste av slike godkjente raser.</p> <p>Vanlige intensive raser, som Ross 308, kan kun benyttes hvis de føres opp i minst 80 dager. (Det er vanlig å benytte mer ekstensivt kraftfôr, slik at veksthastigheten reduseres noe.)</p> <p>Ifølge VKM (2014), innebærer minst 80 dagers framføring av Ross 308 økt risiko for bein- og helseproblemer.</p>	(samme regler som Debio, men for KRAVs definisjon av langsomtvoksende rase er gjennomsnitt veksthastighet satt til maks 50 g/dag.)
Innendørs belysning	Kun kunstig belysning	Huset skal ha vinduer; kunstig belysning skal kun være tilleggsbelysning.	(samme regler som Debio)
Vagling	(Ingen regler)	(Ingen regler) (Nortura har krav om vagler i sin økologiske kyllingproduksjon.)	(ingen regler)
Fôring	Kun kraftfôr	Daglig utdeling av grovfôr	(samme regler som Debio)
Utemuligheter	Kun innendørs.	<p>Tilgang til luftegård fra en måneds alder (minst 1/3 av livet, når været tillater det).</p> <p>Utearealkravet er 4m² per kylling. Arealet skal hovedsakelig være dekket med vegetasjon og gi rimelig ly.</p> <p>Ifølge VKM (2014), innebærer utemuligheter at</p>	(samme regler som Debio)

		kyllingen har et rikere levemiljø, og kan få mer mosjon og bedre beinhelse.	
Transport og slaktning	Opptil 12 timers transport er tillatt. På slakteri skjer avliving ved hjelp av elektrisk bad eller gassing.	(Ingen tilleggsregler)	(Ingen tilleggsregler)

Kilder:

KRAV, *Regler för KRAV-certifierad produktion utgåva 2013*, URL: krav.se, publisert 2013.

Landbruks- og matdepartementet, Forskrift om hold av høns og kalkun, 12. desember, 2001.

Mattilsynet, *Veileder B – utfyllende informasjon om økologisk produksjon*, URL: mattilsynet.no, sist endret 17. desember 2012.

Vitenskapskomiteen for mattrygghet, *Comparison of organic and conventional food and food production - Part II: Animal health and welfare in Norway*, Rapport til Mattilsynet, 30. april 2014.